

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Dominica quarta post pasca. II Sermo. LXVIII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Domnica quarta post pasca

qui propter maximam obedientiam et reuerentiam quam exhibuit beo Ambrosio diu regnavit et prosperabat contra inimicos in omnibus. Contra vero inobedientes prophetas et sacerdotibus semper pessime finierunt. Sicut pater de Saul. Unde Eccl. x. dicitur. Sedes ducum superborum destruxit dominus. et sedere fecit mites pro eis.

Dixi tertio quod spiritus sanctus est perfectus et utilis doctor veritatis vite. que necessaria est omnibus hominibus. Hec autem consistit in sanctitate et in iusticia coram deo. ut dicitur Luc. i. Ita ut homo innocenter vivat ad deum et proximum. servando mandata dei diligendo deum super omnia et proximum suum sicut seipsum. habendo etiam devotionem ad deum et misericordiam ad proximum. Hec est veritas vite que homini multa bona facit. Nam primo facit placere deo. Juxta illud ps. L. placui in veritate tua. Et recte quia misericordiam et veritatem diligit deus. Secundo quia talis veritas in quocumque fuerit. omnia preceperit ut dicitur. Eisdem. Omnes enim dicunt et clamant. quia magna est veritas et omnibus provaleret. Et revera provaleret. Nam tales apud deum multa mirabilia leguntur fecisse. ut apostoli et eorum sequaces. quia erant simplices sicut columbe. Tertio quia veritas operatores suos in omnibus custodit. Eccl. xxv. Uoluntalia ad sibi similia perveniunt. et veritas ad eos qui operantur bonum reuertet. Quarto quia regnum celorum ingredi facit. Isa. lxxv. Aperite portas et ingrediet gens iusta in eas custodiens veritatem. Quinto quia opus quodlibet meritorium efficit. Isa. lxx. Dabo opus eorum in veritate. Sed propter dolorem hodie est verum illud ps. Diminute sunt veritates a filiis hominum. Diminute dicitur. quia et veritas iusticie et doctrine et vite in omnibus diminuitur. Unde boies hodie diversimode se habent ad veritatem. Nam quidam eam odio habent. ut boies superbi Job. xv. Habuerunt me odio gratis. dicitur christus prima veritas de superbis pharisaeis. alij vero detrahunt veritati Job. vi. Quare detrahitis sermonibus veritatis. et hoc faciunt invidi. Alij enim captivam detinent. ut Romanorum. i. Veritatem in iniusticia detinet. Alij eam impugnant. ut necesse sit eam cadere. Isa. lix.

Corruit in plateis veritas. Alij eam pro vili precio vendunt. Proverb. xxv. Pro buccella panis deserit veritatem. Sed quicquid sit. in fine veritas triumphabit. et inimicos suos prosternet. et amicos suos liberabit. Job. xvij. Vos cognoscetis veritatem. et veritas liberabit vos scilicet a culpa. et tandem a pena et miseria presentis. deinde dabit gloriam. Quam nobis concedat christus qui est via veritas et vita. Amen.

Domnica quarta post pasca. II. Sermo. LXXVII

Quoniam venerit pascua tractatus. Ille arguet mundum de peccato et de iudicio et de iusticia Job. xvj. Inspicientes sane et considerantes totum illud seculum eum quod a mundi exordio usque ad christi desursum adventum. absque dubio nihil in eo invenire poterimus nisi tribulationes et dolores tristitias turbationes et lacrimas. oppressiones infortiorum et angustias multiplices et varias. paucos autem vel nullos consolatores aut liberatores ab eisdem. Juxta illud Ecclesiastes. iij. Vidi calumnias que sub sole geruntur. et lacrimas innocentium. et neminem consolatorem. nec posse resistere eorum violentie cunctorum auxilio destitutos. Proinde clamabant iusti ad dominum tantis oppressi calamitatibus. tantis afflictis mesticijs ac tantis destituti auxilijs ut mitteret eis consolatorem et propugnatorem. protectorem et liberatorem. Juxta illud Isaie. xlv. Clamabunt ad dominum a facie tribulantis et mitteret eis salvatorem et propugnatorem qui liberet eos non solum salvatorem. sed et protectorem postulantes. Hec mirum quod sic clamabant cum oppressi fuissent non solum tribulationibus multis sed etiam malis. Psal. lxx. Quantas ostendisti michi tribulationes multas et malas. Multas propter diversitatem temptationis. eo quod dyabolus tunc non solum impellebat ad peccatum sed etiam attraherebat. et malas propter crudelitatem afflictionis. eo quod dyabolus dure et crudeliter deserviebat in sanctos. Unde et tempore christi chananica de filia sua confessa.

est. quia male a demonio verabatur **Da**
thei. Et vere multiplici malo veraban/
 tur antiqui patres tunc. **Iuxta** illud. **Re**
 pleta est malis anima mea. scilicet miseris
 presentis vite. et vita mea in inferno appro
 piquavit. vbi timor erat dyvarijs supplicijs
 perpetuo tempore. Videns igitur de^o pa
 ter afflictionem populi sui qui erat in egypto
 pro huius mundi tanq^{am} pater misericordia/
 rum. et deus totius consolationis miser/
 tus est in misericordia et miserationib^{us}. et
 ex magna misericordia misit filium suum
 unigenitum in saluatorem. ad **Thitum.** iij.
 Qui scilicet suam misericordiam saluos nos
 fecit. et ex miserationibus multis post hoc
 misit spiritum sanctum nobis in protectorem et co
 solatorem. qui scilicet multitudinem dolorum
 nostrorum in corde nostro consolationibus
 suis lenificavit multipliciter animas. no/
 stras. ut dicitur ps. lxxxij. quatinus et si
 ostendit nobis tribulationes multas et ma
 las ad tempus. tamen conuersus ad nos
 iterum oculo pietatis et misericordie con
 solatus est nos. et de abyssis terre. id est de
 profunditate tristitiarum reducit nos. ps.
 lxx. propter quod idem spiritus sanctus pacificus
 id est consolator. cuius aduentum saluator
 noster mundo vilem et necessarium p^{ro}di
 cens in verbis thematis ostendere digna/
 tus est. dicens. Cum venerit inquit para
 clitus. In quibus verbis describitur spiritus
 sanctus. Primo ut merentium et deficientium
 consolator. quia paraclitus. Secundo ut
 negligentium et errantium reprehensor. quia
 arguet mundum. Tertio ostenditur culpa
 rum et negligentiarum quas arguit dignus
 ultor. quia de peccato. de iusticia. et de iu
 dicio.

¶ **Dixi primo** quod primo descri
 bitur spiritus sanctus
 ut merentium et deficientium consolator.
 quia paraclitus. Ipse enim scilicet **Bernbar**
 dum sermone. lxxij. est spiritus bonus.
 spiritus sanctus. spiritus rectus. spiritus dul
 cis. spiritus fortis. infirma roborans. aspera
 planans. corda purificans. quicquid in se
 culo nequaz videtur difficile et angustum
 leue facit et latum. obprobrium gaudium
 iudicat. despectionem exaltationem esse
 persuadet. **Hec Bernbardus.** Que omnia

certe magne sunt hominis consolationes
Lirca quod notandum quod quando nutrit
 recedit a puero. puer tristatur et plorat. et
 licet ipsa puerum horretur et moneat quod non
 ploret nec doleat. puer tamen cum recesserit
 statim clamat et plorat. quantumcumque
 cito se redituram promittat. nec cessat a fle
 tu donec nutrit lac in os suum mittat. **I**sto
 modo christus nutritus fuit apostolorum
Ossec vndecimo. Ego quasi nutritus es
 fraym. **E**straym interpretatur fruges. et
 figurat apostolos. qui fruges doctrine fe
 rebant. quibus totus mundus fuit satu
 ratus. **I**ste ergo nutritus accepit licentiam
 ab apostolis recedendi in celum. ut di
 citur **Johannis.** xiiij. **V**ado et venio ad
 vos. et tamen isto non obstante ipse se a tri
 sticia non poterant continere. ut dicit **hic.**
Sed quia hec locutus sum vobis. sed de
 meo recessu. tristitia implevit cor vestrum
Ideoque christus spiritum sanctum eis consola
 torem promisit mittere tanquam lac dul
 cissimum. **Mathe.** lxx. Lac genium iuges. et
 mammilla regum lactabertis. **I**stud lac est
 dulcissimum super mel. **Ecclesiastici.** xxiij.
Spiritus enim meus super mel dulcis.
Isto lacte hodie consolatur nos spiritus
 sanctus et reficit de die in diem mitigan
 do amaritudines huius vite et dulcoran
 do eas. **V**erumtamen spiritus sanctus facit
 interdum. sicut prudens mulier que scias
 lac non posse durare in propria substantia
 et dispositioe naturali quin corrumpatur
 et resoluatur a caliditate simul et corrup
 patur admisceat dulcedini lactis amaritu
 dinem mordacitatis. id est quoniam in bo
 litorum que preseruat lac a putrefactio
 ne et condensant illud in caseum solidum.
 qui dudum durare potest. **I**sto modo spi
 ritus sanctus videns quod habens gratiam eius
 et consolationem posset de facili exproli et
 superbire. non estimans se similem esse ce
 teris. sicut phariseus **Luce.** xviij. ad incu
 tiendum timorem proponit diuine iusticie
 equitatem. et ad incutiendum dolores
 proponit proprie culpe iniquitatem. et sic
 amaricat sibi consolationes presentie vite
 et conseruat eam a putredine superbie.
Si tamen videt animam multum timorem
 seueritatem iusticie aut excessive turbatam
 de iniquitate proprie culpe. statim ne de

¶ **D**ñica quarta p^o pasca

spere misericordiam proponit propicia/
tionis diuine per qua erigit ad spem. Sic
mater filio quem interdum acu pungat ta
circa os ne nimis lacti insistat. Sed vi/
dens eum nimium flere finaliter consola/
tur lactando ad plenum ipsum filium. **S**
circa hoc aduertenduz quibus datur ista
consolatio. Et certe non datur illis qui h
habent consolatioes proprie voluntatis
et temporalis voluptatis. De quibus di/
citur **Luce. vi.** **Ue vobis diuitibus qui**
habetis hic consolationem vestram. id est
qui aduimini diuitijs ad voluptatem. vt
exponit Lira. Unde dicit beatus Bern
bardus. Delicata est nimis diuina conso
lacio et non datur admittentibus alienaz
Hec consolatio est vana propter duratio
nis paruitatem. Zacharie decimo. Vane
consolabantur. Hec solum vana sed etiam
onerosa propter fastidij generationem.
Ham sedm beatum Augustinu. Bonum
temporale dilectum cum non habetur de
sideratur. cum adipiscitur vilescit. Hinc
est q^o Job omnibus amicis eum in dolo
re consolantibus dixit. Consolatores oner
osi vos omnes estis. Job sedecimo. Con
solatur ergo spiritussanctus illos qui ni
hil consolationis habent in mundo. qui
sunt quasi populus eius specialiter elec
tus. De quibus dicitur **Isaie. xliij. Con**
solatus est dominus populum suum. Co
solatur autem eos scdm diuersos status.
Consolatur naq^o primo contemplatiuos
infundendo eis dulcedinem sue cognitio
nis. per quam vident bonum eternum. et
in eo delectatur. De quo dicitur **Isaie. qn**
quagesimo pmo. Consolabitur dominus
syon. syon interpretatur specula. Et si
gnificat illos qui speculantur et vident de
um per speculum scripture et in enigma
te fidei. Secundo consolatur sperantes.
refurrectionem corporum expectantes.
Psalmista. Dec me consolata e in humili
tate mea. Unde de talibus sperantibus
dicitur prima **Thessalonicen. iij. Conso**
lamini inuicem in verbis istis. Et per hoc
infundit deus suis dulcedinem sue dilec
tionis. Tertio consolatur proficientes
in virtutibus **Acrum nono. Ecclesia edi**
ficabatur in timore domini et consolatio
ne spiritussancti replebatur. Quarto con

solatur lugentes pro peccatis proprijs et
alienis. **D**arbei quinto. **Beati qui luget.**
quoniam ipsi consolabuntur. **I**saie sexa/
gesimo pmo. **Ad annuncian dum mansue**
tis misit me. vt consolarem omnes lugen
tes. Quinto consolatur omnes caste viuē
tes. **Job vicefimo nono. Cor vidue con**
solatus sum. Sexto consolatur in libris
sacris legentes et studentes. primi **D**
chabeorum duodecimo. Habemus sola
cium libros sanctos. Et Romanoru qn
decimo. Quociq^o scripta sunt ad nostraz
doctrinam scripta sunt. vt per patientiam
et consolationem scripturarum spem ha
beamus. Septimo consolatur patientes
acerbiter presentis tribulationis. secun
da **Corinthioz. j. Consolatur nos in om**
nibus tribulatione nostra. Item in eodem.
Sicut habudant in nobis passiones xpi
ita per ihm xpm habundant consolationes
Octauo consolatur huiles in factis suis. ij.
****Cor. viij.** Deus huiles consolatur. Et **Ju****
dith. viij. Expectemus humiles consola
tionem eius. Nono consolatur deu timen
tes. sicut patz de **Simeone timorato **L****
uce. ij. qui expectans consolatione erat iustus
et timoratus. Decimo consolatur pusillan
mes. id est. illos qui non audent aggredi
difficilia opera virtutu. timentes succum
bere. Vel penitentiam non audent assu
mere. timentes non posse perficere. Qui
bus dicitur **Isaie. xxxij. Dicite. pusillani**
mes confortamini. et nolite timere. Hec
autem consolatio spiritussancti non est va
na. sicut illa mundana sed plenissima **I**
sa. vlmo. vt repleamini ab vberibus conso
lacionis vestre. Item non est vilis sed pre
ciosissima. **Isaie. lxxij. Oculus non vidit.**
Item non est fragilis aut momentanea. s3
durabilis et longissima. **Isaie. tricesimo**
quinto. Leticia sempiterna erit super ca
pita eorum.

B
Dixi secundo q^o in verbis
pmissis de/
scribitur spiritussanctus vt negligentium
et errantium reprehensor. cum dicitur. ar
guet mundum. Et merito mundus argu
endus est tanquam plenus malicia. Nam
sicut dicit. i. **Johannis vlmo. Mundus**
totus in maligno positus est. Quicqd est

em̄ in mūdo aut est concupiscentia carnis
aut cōcupiscentia oculor̄ aut supbia vite.
i. Job. ij. Quis s̄ nō est arguendus q̄ nihil
boni in se habet. Ubi norandū q̄ merito
mūdos arguit a spūsancto. qz ip̄e mūdos
cū suis socijs scz carne z dyabolo p̄tra nos
arguit. Arguit autē spūsanct⁹ veraciter et
demonstratiue. s̄z mūdos arguit cū suis so
cijs fallaciē z sophistice seu seductiue. Ar
guit x̄ps p̄ certas demonstratiōes. mūdos
p̄ rethoricas p̄suasiōes. demon p̄ sophisti
cas obligatiōes. caro p̄ insolubiliū deduc
tiones. Primo arguit x̄ps p̄ spūsanctū di
spurando demonstratiue. vt nos doceat et
corrigat. Proccidit em̄ sue demonstratiōes
ab inuētis p̄ncipijs z notissimis nobis. qz
de peccatis nr̄is. vii. d̄z h̄ arguendū mun
dū de peccato. Isti argumēto nō est inter
nos q̄ sciat respondere. Quia si dixerim⁹ q̄
peccatū nō habem⁹. nosmetipsos seducim⁹. z
f̄ritas in nobis nō est. i. Job. i. Uñ Job. ix
d̄z. Quārus ego sum vt respondeā ei. z lo
quar verbis meis cum eo q̄ etiaz si habue
ro quippiā iustū nō respondebo sed meum
iudicē deprecabor. Sic r̄ndit ei mulier dep̄
hensa in adulterio Job. viij. qñ x̄ps ei geo
metricas demonstratiōes digito p̄traxit in
terra. Et ideo p̄fusione z p̄clusionē enasit.
dicente sibi x̄po. necego te condēnabo. va
de et amplius noli peccare. Sic respōdit
Dauid ad Harban. ij. Re. iij. cum eum ar
gueret de adulterio et homicidio. Ille di
xit. peccaui d̄no. Cui statim Harban dixit
Transtulit d̄ns peccatū tuū. nō est ergo me
lior r̄nsio x̄po arguētī nisi hūilis confessio
peccōz. Secdo arguit mūdos p̄ rethoricas
p̄suasiōes Apoc. iij. Suadeo tibi emere
a me aurū ignitū z probatū vt locuples fi
as. z vestimentis albis induaris. Est em̄
p̄suasio mūdi vt colligas lucreris z vnde
cūqz poteris p̄quiras. z cum diues factus
fueris tūc p̄ opera pietatis satisfacies deo
pro peccatis tuis. Unde mūdos p̄mo sua
det querere q̄ sunt mundi. et postea q̄ sunt
dei. X̄ps vero oppositum Math. vj. Pri
mū querite regnū dei et iusticiā ei⁹. Unde
sicut rethor per vera exempla suadet. Sic
mūdos dicēs. Nōne Abraham diues fuit
Dauid rex magnific⁹. Gregorius elemosi
narius et tamen amici dei singulares sc̄i
sunt. Et sic de multis alijs sanctis qui cū

sanctitate diuitias habuerūt. Sed certe
mēta est iniquitas sibi. Nam diues epu
lo ad tormenta rapē est. et alter diues dila
tans horrea sua. animā demonib⁹ rapiti
bus exalauit. Et beatus est diues qui est
inuentus sine macula. Semper enim di
uitie maculant et inquinant propter au
nexas voluptates z alia vicia. Ideo iste ra
tiones mundi nō debent christianos mo
uere. quia licet cū diuitijs x̄po bene serui
re sit possibile. eo q̄ fm̄ Ambro. super Lu
cam. diuitie sunt electis adiuuamentum
tutū. tamē beatus diues qui nō ab̄t post
aurum. nec sperauit in thesauris pecunie.
Quod Salomon p̄ miraculo cōputat.
Ideo securus est viam paupertatis eligere
et maioris est perfectionis. ideo respōda
mus mundo illud Actuum. xxvj. In mo
dico suades me christianum fieri. Et que
ramus ab eo quam securitatem nobis fa
ciat q̄ tamdiu viuemus donec diuites ef
ficiamur. et q̄ tunc bonam habebim⁹ vo
luntatem ad elemosinas faciendas. Ideo
Psalmista bene respondit mundo sic sibi
promittenti. Paupertatem dierum meorum
nuncia michi. Et numerum dierum meo
rū quis est. Refert Barcialis libro Epig
ramatum. Epigramate. xij. de quodam
rege Romanorū qui dicebatur Priscus.
qui frequenter quesuit a Barciali tali
magistro qualis ipse foret si ipse fieret di
ues et potens. Cui Barcialis respondit
Vellet prius scire a prefato rege qualis
esset ipse rex si esset vt leo. Quasi di. consu
tando eum et sibi facite respondendo. q̄
talis ipse esset si fieret diues et potēs qua
lis est leo. eo q̄ esset superbus ratione di
uitiarum. quia vermis diuitum est super
bia. Iuxta illud apostoli. Diuitibus hūi
seculi p̄cipe non sublimē sapere. Secun
do q̄ etiam esset crudelis ratione poten
tie quia potentes sequitur crudelitas. Iux
ta illud Iaco. ij. Nonne diuites per pote
tiam opprimūt vos. Interituri. scz aute
rendo bonavel sberando pannes. Unde
Barcial ponit p̄dictā historiā i bis s̄sib⁹
Sēp̄ rogare soles qualis sim p̄sice futu
rus. Si fiam locuples simqz repente pau
tens. Quemqz posse putas mores narra
re futuros. Dic michi si fias vt leo qualis
eris. Non ergo mundus audiendus est

cum illis sophisticis et deceptorij argu-
mentis. Unde et si nobis talia persuader-
simus tanquaz surdi non audientes et nō
aperientes os nostrum. **V**itamus cum
latrare sicut canēbdig; scientes eius astu-
ciam. Quia que promittit non adimplerit,
aut si implet in malum nostrum conuer-
tit. Ad hoc enim nobis blanditur vt deci-
piat. fm Augustinum. Quantos enim vi-
dimus ante nos qui mundi promissis il-
lecti laborauerunt. sudauerunt. et vires ex-
hauserunt. pro consequendis honoribus
dignitatibus. aut prelacionibus. Postq;
autem melius eas sunt adepti. transierūt
ad patres. ita vt veram sit illud pma Jo-
hannis secūdo. **M**undus transit et con-
cupiscentia eius. **I**deo dicunt reprobi ho-
die in inferno. **Q**uid nobis profuit super-
bia. aut diuitiarum iactantia quid cōtulit
nobis. scilicet lucr; **S**apientie quinto. **E**t
sequitur. **T**ransierunt omnia velut ym-
bra. et tanquam nuncijs precurrentes. et
tanquaz nānis que pertransit fluctuantē
aquam. cuius cū pertransierit non est ve-
stigiū inuenire. neq; semitam carine illi-
us in fluctibus. **T**erte multi se estimant se-
lices si adipiscerentur honores. ille episco-
parum. ille canonicatum. et sic de alijs.
Sed ipis contingit q; multo velocius de-
scendunt de illis honoribus ad infernuz
q; prius ascendunt ad talem gradum. **S**e-
pius vidimus nostris temporibus atq;
vnam non vidissemus. q; multi pro pre-
laturis litigauerunt decem annis. quas
adepti vno anno i eis manserūt. **E**nde
ipis ptingit sicut illis qui in mari decipi-
untur per insulam ceti. **C**etus enim quan-
doq; colligit in dorso arenam supra quas
crescunt gramina et herbe virescunt. vnde
apparet nauigantibus quasi insula. qui na-
uigantes decepti descendunt de nauibus
volentes pausare et faciunt ignem ad co-
quendum comestibilia. **S**ed cētus senti-
ens ignem mergitur in profundum. et sic
illi precipitantur. **S**ic est de talibus. **I**do
contra talem deceptionem vramur caute/
la ipi vulpecule. que cum ascendit glaciē
prius apponit aurem diligenter. et si sentit
sub glaciē fluentem aquam nullo modo in
illa glaciē moratur. quia signū est q; aqua
est prope superficiem glaciē. et sic glaciēs

est tenuis. **S**ic nos perpendamus prius.
mundus non est durabilis sed fragilis.
ideo non cōmittamus nos periculo. **T**er-
tio arguit demon per sophisticas obliga-
tiones. **O**bligat enim hominem ad falsita-
tem. vnde ante primū peccatum fecit fal-
sam propositionem mulieri. **G**enesis. ij.
Nequaquā moriemini sed eritis sicut dī.
Sed qui tales obligationes admittunt
adducet eos dominus cum operantibus
iniquitatem. **E**t ideo dicamus nos sibi il-
lud **D**anielis. ij. **N**on oportet nos de hoc
respondere tibi. **Q**uarto caro arguit p in-
solubilium deductiones. quia ipsius ar-
gumentationes vit solutiones recipiunt.
in quibus quotidiana est pugna. sed rara
victoria. **J**acobi pmo. **U**nusquisq; tēpta-
tur a concupiscentia sua abstractus et ille-
ctus. **I**nterliniar; **B**ede. **A**bstractus a re-
cto intinere. et illectus ad malum. **E**t quid
et hoc sequitur. certe pessima conclusio. si
cut ibidem sequitur. **D**einde inquit **J**aco-
bus. concupiscentia cum conceperit. scilz
delectando et consentiendo. fm interline-
rem. peccatū parit. scilicet perducendo ad
actum manifeste. **P**eccatum vero cū con-
sumatū fuerit generat mortem. **S**ed nos
scientes quia caro que concupiscit aduer-
sus spūm non possidebit regnum dei. re-
spondeamus carni illud apostoli. **D**ebito-
res sumus non carni vt fm carnem viuā/
mus. **S**i enim fm carnem vixerimus mo-
riemur. **S**i autē spiritu facta carnis mor-
tificauerimus viuemus. **U**nde caro est sic
extractor. cuius vox fm dictum **J**ob nō est
exaudienda. **E**t tantum de secundo.

Dixi tertio **¶** **E**t
q; in verbis pmissis ostēditur spiritus sanctus culparum et ne-
gligentiarum quas arguit dignus esse ultor
cum subdit. de peccato. de iusticia. et de iu-
dicio. **E**cce tres culpe et tres negligentie.
propter quas homines mundani sunt ar-
guendi in quolibet sermone faciendo per
sacerdotem. **D**e peccato quidem quod haz-
bent. **D**e iusticia quam non habent nec fa-
ciunt. **D**e iudicio quod non timent. **C**irca
quod sciendū q; mūdani homines sepe
mortalib; laborātes merito sūt arguēdi a
spūscō. et sepequenter a pdicatorib; et viris
spūalib; sicut illi qui permittunt optimos

fructus ortorum suorum depasci. ymo de
 uastari a septem bestiis. **Uel** qui se volun-
 tate exhibent lacerando septem crudelis-
 simis animalibus et bestiis horrendis.
Quas bestias enūerans Salomon Sa-
 pientie. xj. capitulo. dicit primam esse vrsū.
 per quam intelligitur gula. Tum quia vrsus
 est animal vorax et in melle specialiter de-
 lectatur. **Secundo** quia fetum producit
 informem. id est. turpem. et non habentes
 expressam formam corporis et membro-
 rum. quia tradit naturales. q. vrsa mas-
 sam carnis parit sine lineamentis et par-
 tibus organicis ordinate distinctis. Sic
 gulosi et voraces et delectationibus dedi-
 ti. quicquid faciunt totum ad carnis com-
 modum conuertunt. **Sicut** patet de ar-
 tificibus nostris qui omnia que laborant
 perbibunt et deuorant. **Et** ideo partus eo-
 rum et proles operum ipsorum non est nisi
 carnalitas quam prohibet apostolus di-
 cens. **Carnis** curam ne feceritis **Roma-**
noz. xij. **Secunda** bestia est leo. per quam
 significatur superbia. quia ceteris anima-
 libus appetit dominari. **Unde** Ambrosius
 in **Exameron** de opere sette diei dicit. **Q**
 uia natura sua est ferocissimus et superbus
 aliarum bestiarum seu ferarum quasi rex
 consortia dedignatur. **Sed** neq. ei vlla fe-
 ra sociatur et cum rugit. cetera animalia
 formidant. **Hec** est regula omnis superbi.
 quia dedignatur alijs se sociare. et alij ti-
 ment et verentur eum accedere. **Propter**
 quod contra tales dicitur **Ecclesiastici. iij.**
Noli esse quasi leo in domo tua subuertens
 domesticos tuos. **Tertia** bestia fuit ira ple-
 na. et vocatur iracundia. **Et** hec figuratur
 per quoddam animal quod ab **Aristotele**
 libro. vij. capitulo secundo de animalibus vo-
 catur **Abane**. quod est animal quoddam
 magnitudine quasi ceruus. quod contra
 consuetudine omnium aliorum animalium
 habet fel in aure simile felli hominis in co-
 lore. et est amarum valde. causatiuum vehe-
 menter ire et ferocitatis. **Sic** homines ira-
 cundi videntur habere fel in aure. Quia
 quantumcumq. quis eis loquatur dulciter
 amicabiliter et pacifice et honeste et mo-
 deste. et etiam rationabiliter semper eis vi-
 detur sonare in auribus iniuria. **Unde** sem-
 per portant fel in aure. quia quicquid au-

diūt in amaritudinem conuertūt. et quia
 illud fel dicitur esse simile felli hominis. **B**
 ideo dicitur. quia talis homo iracundus
 loquitur aut defendere intēdit semper ra-
 tionibus probabilibus. sicut homo pru-
 dens defendere ostendit se. **Unde** **Actū**
vij. dicitur de **Symone**. **In** felle em ama-
 ritudinis video te esse. **Et** **Deutro. xxxij.**
Fel draconum vinum eorum. et venenū
 aspidum insanabile. **Una** eorum vna fel-
 lis. et botrus amarissimus. **Quasi** dicit.
Siue verba eorum. siue opera. siue ratio-
 nes. siue intentiones eorum. omnia sunt
 insanabilia. **Quarta** fuit bestia ignota. per
 quam significatur accidia. **Homo** enim
 pigricie datus. non potest cognosci de fa-
 cili. modo vult vnum. modo alterum **Pa-**
uerbiozum. xij. **Vult** et non vult piger. et
Proverbiozum. xij. **Desideria** occidunt
 pigrum. **Et** ista bestia significatur per asi-
 num. qui in quibusdam partibus est ani-
 mal ignotum. sicut in **Polonia**. **De** quo
Boccius de consolatione. profa tercia. lo-
 quens de accidioso dicit. **Segnis** et stu-
 pidus torpet. asinum viuunt. **Est** autem pro-
 prietas asini q. in anteriori parte videtur
 quasi ad modum crucis in cruribus pro-
 ribus et brachijs dispositus. et ibi est val-
 de debilis. sed in posteriori parte est mul-
 tum fortis. vnde ibi onera portat. **Sic** est
 de accidioso et pigris. quia ea que sunt cru-
 cis. id est. penitentie aut mortificationis car-
 nis nihil sufferunt. sed ad ea que sunt car-
 nalia et lumbos respiciētia sunt nimis for-
 tes. **Similes** dyabolo patri eorum. **De**
 quo dicitur **Job. xl.** **Fortitudo** eius in li-
 bis eius. et virtus eius in umbilico. **Sed**
 bonum esset q. tali asino daretur dierum
 illud. **De** quo **Ecclesiastici. xxxij.** **Libaria**
 et virga et onus asino. panis et disciplina
 et opus seruo. id est. seruienti corpori in
 opere diuino. **Quinta** bestia fuit spirans
 vaporem igneum. et vocatur luxuria. et si-
 guratur per duos dracones. qui in duo-
 bus montibus **Armenie** viam publicam
 tanta pestilentia infecerunt q. nullas per
 eam transire potuit quin subito moreretur.
Sicut narrat **Aristoteles** libro suo
 de proprietatibus elementorum. qd. factū **Socras**
 erecta sibi altissima turri i loco multū
 distante a montibus p. speculū factū de calice

Unica quarta p' pascha

deprehendit. in quo speculo vidit illos duos manifestos dracones. vñu exyno mote aliu et alio vaporem emittere. quo aer insecrus homines inter montes per via cunctes interfecit. Accidit autem istud tempore philippi patris alexandri magni sicut ibidem narrat. Per quod significant duo status. scilicet laycoru et clericorum. q' hodie dediti luxurie. illi adulteria comitentes. isti concubinas fontes tanq' duo dracones venenosi. homines simplices in via mandatoru dei incedentes exemplo prano scandalizant et inficiunt. De quib' **Jobelis. ij** Dabo prodigia. id est. monstra in celo. id est. in spiritualib'. et in terra. id est. in laycis. sanguinem scilicet peccati. et igne id est. ardorem concupiscentie. et vaporem fumi. id est. famam mala volantem ab eis et inficientem alios. Vocat autem ea monstra seu prodigia. quia reuera monstruosum est vt in talibus dignitatibus constituti sic agant. Sed hodie non est h' monstruosum propter vitarum consuetudinem qua frequenter hoc videmus. Unde non miramur videndo prelatu lasciuu. nec conjugatum adulteru. Sicut nec **Salaam** ex pavit aut miratus est ad vocem asine loquentis. quavis monstruosum esset. quia in exercendo artem magicam talib' monstris fuit consuetus. Sicut magister dicitur in historijs super. xxij. capitulu numero. **Sexto** ponit **Salomon** odorem fumi qui naturaliter est lividus seu pallidus et obscurus. per quem designatur invidia. Propriu est enim invidi occultas detractiones. damnationes. et diffamationes quasi quendam lividu fumum emittere. vt claritatem fame beatorum denigret. **Hij** sunt similes vulpi. que naturaliter fetet. hoc habet proprietatem fm naturales quia cum rarus quoddam animal valde honestum paraverit sibi foueam. vulpis in absentia sui. statim currens mittit ibi fendum finum. ita q' supercurrens rarus propter fedritatem foue relinquit vulpi foueam suam. abhominans et contemnens eam amplius. Et sic vulpis sibi acquirit alienum hospicium. non laboriose sed potius cautelose. Ita est natura inuidorum qui videntes honestum statum aliquoru bonorum hominu. non valentes eos alter decorum sedibus aut dignitatibusyl

officijs expellere. diffamant et detrahunt eis ac accusant eos crimine pessimo apud alios superiores. Et tandem contingit q' boni viri antequam lites intrent cum eis. carius dimittunt et resignant illa beneficia quibus illi tanquam vulpis raro succedunt. sed certe non diu prosperantur in eis. Sicut **Brucius** post sanctum **Parinum**. qui multa passus est. **Septima** bestia est que ab oculis scintillas horredas emittebat. et significat auaricia. Que qcqd videt in mundo concupiscit. et quasi ad omnes diuitias scintillas concupiscentie emitit. Unde comparatur igni qui crescit per appositionem combustibilu. ij. de anima. **Proverbioru. xxx.** Ignis nuqua dicit sufficit. Et primo **Politicozum** dicitur. Concupiscentia crescit in infinitum. Scintille ergo ignee in avaro sunt concupiscentie et desideria plura habendi. **Hec** concupiscentia significatur per cattum qui habet oculos igneos et scintillantes. Unde fm **Papiam** **Lata** grece idem est quod videt latine. Et ideo dicitur cattus quia videt in nocte sicut de die. Nam ita prudenter venatur predam suam in tenebris sicut in luce. Isto modo prudentes seculi tam spirituales q' seculares venantur in tenebris id est. in curijs et atrijs principum. tam a dextris q' a sinistris. iuste et iniuste. perphas et nephas. De quibus dicit **Job. xx. vij.** Omne preciosum videt oculus eius. Et **Ecclesiastes pmo.** Non faciatur oculus visu. nec auris auditu impletur. Et **Ecclesiastes quarto.** Laborare non cessat et non faciuntur oculi eius diuitijs. Et per oppositum boni talia fugiunt. dicentes illud **Psalmiste.** Non proponeba ante oculos meos rem iniustam. **Hec** septem bestie significantur in dracone magno. qui habuit capita septem. vt dicitur **Spo. xij.** **Secundo** mundus est arguendus de peccato. sicut ille rex qui potens resistere inimicis suis permittit se vltro et spontanee seu volutarie ab eis capi. Unde inimici nostri significantur per septem gentes pestiferas quas expugnaverunt et vicerunt filij israel. Sicut dicitur **Sapientie. xvij. et Judicu. iij.** Fuerunt autem gentes iste scdm eorum nomina **Bergezeus. Amorreus. Luens. Etheus. Libanenus. Jebuseus.** et etiam **Pherezeus.**

vt dicit Dextro. vii. Bergeseus interpreta-
tur colonū eiciens. et significat superbiaz
que primū colonum celi. id est. angelum. et
postea Adam colonū paradisi eiecit. Ita
gens arguit per donum spū sancti scilicet
per timorem dñi. per quem homo vincit
aduersa. Unde p timorē dei homo depres-
sus eleuatur ad superiora tanq̄ intrepid⁹
cōtra aduersa. Juxta illud. Qui timet do-
minū n̄ eripietur quicq̄ mali. Amore⁹ in-
terpretat amaricans vel amara loquens.
et significat inuidum qui totus est fellens
semper amara diffundens. Unde Quidi-
us pmo merbamur phoscos. Pectora fel-
lenitent. lingua est suffusa veneno. Rūs
abest. nunq̄ nisi fauere dolores. Iste ar-
guitur per donum intellectus. quo homo
intelligēs proximū sue nature cōpartipē
dulcem se proximo suo reddit. Tert⁹ eue-
us. et interpretatur lapides colligens. et
significat iracundū et rixosum. qui semper
colligit lapides offensionis et scandali. q̄
bus alios offendit. Sicut Hemei contra
David. ij. Regum. xvi. Iste arguit per do-
num cōsilij quo consulitur nobis p xpm.
Juxta illud Math. v. Noli resistere malo
sed si quis te percussit ad vnā maxillam
prebe ei et alteram. Quartus plus Ethe-
us. qui interpretatur stupor vel formido.
et significat accidiam. que facit hominem
stupidum et formidantē opera virtuosa.
Iste arguit per donum fortitudinis. Bre-
gorius. viij. moral. Fortitudo spiritus est
carnem vincere proprijs voluptatib⁹. pre-
sentis vite dilectionem extinguere. Econ-
tra carnis fortitudo est transitoria sine ces-
satione diligere. contra flagella conditoris
insensibiliter perdurare. Quintus popu-
lus Chananeus. qui interpretatur posses-
sor vel negociator. et significat auarū seu
cupidū. qui per varias negociationes pos-
sessiones acquirit et auget. Augustinus d̄
verbis domini sermōe. xv. Que ē ista au-
ditas concupiscentie. cum et ipse belue ha-
beant modū. tunc rapiunt quādo esuriūt
parcunt vero prede cum senserint facietā
tem. Insaciabil est sola auaricia diuitum.
semper rapit et nunq̄ faciat. nec deum
timet. nec hominē reueretur. nec patri par-
cerat. nec matrē cognoscit. nec fratri obrem-
perat. nec amico fidem obseruat. viduam
opprimat. pupillum inuadit. liberos in ser-

uiciuz reuocat. testimoniū falsum profert.
res mortui occupat. Que est animarū in-
sanā amittere vitam et appetere mortem.
acquirere aurū et perdere celum. Iste ar-
guitur per donum pietatis. que monet ad
tribuendū pauperib⁹ ex misericordia pro-
pter deum. Narrat sextus Julius primo
libro stragematū. cap. iij. Cum emulus
Paulus consul in lucanis intra litus an-
gusto itinere exercitū duceret et tarētini ei
classe insidiati. agmen eius essent aggressi
si. Ille captiuus eorum latius suum pre-
terruit. quos videntes Tarētini retrate-
runt tela et sagittas. Ita qui vult euadere
sagittas dyaboli habeat ad latius suū pau-
peres. qui sunt quasi quidam captiuī in h̄
mundo. Sextus populus est Jebuseus
qui interpretat presepe. et significat gulā.
que suadet homini semper stare ad prese-
pe. Iste arguēdus est per donum scientie.
per quā homo scit tempore viuere. Philip-
pē. iij. Scio habundare. scio et penuriā
pati. Septimus populus est pberdeus.
qui interpretat disseminans terram. et si-
gnificat luxuriosum. qui illicitē seminat se-
men suum. Pall. vi. Qui seminat in carne
de carne metet corruptionē. Iste arguen-
dus est per sapientiā. id est. per sapidiā sci-
entiam. id est. saporem celestij. quibus gu-
statis vilescit omnis dulcedo carnalis. fm̄
Augustinū. Secūdo mundus merito est
arguēdus de iusticia quā non habet. Qu-
enim iusticia omnib⁹ sit necessaria vt dicit
Tullius. ij. li. de officijs. cap. xij. tantum
q̄ etiam solitario homini. id est. per se mo-
ranti opinio. id est. fama est necessaria. Et
fm̄ ipm caplo. iij. Ad rem publicā regen-
dam tm̄ est necessaria. vt nec illi qui de ma-
leficio vel scelere pascuntur sicut latrones
possint sine vlla particula iusticie viuere.
Cuius tanta vis est fm̄ cum vt etiam la-
tronum opes firmet atq̄ auget. Imo vt
idem dicit li. j. de offic. cap. xij. nullū est re-
pus quod a iusticia vacare debeat. Prop-
ter quod idem dicit ibidem. cap. iij. q̄ iste
virtutis splendor est maximus. et qua vi-
ri boni nominat. Et phus. v. Ethicorum
vocat eā clarissimā virtutē. eo q̄ fm̄ Tullij
li. ij. de offic. cap. iij. fundamentū per-
petue cōmendationis et fame iusticia est.
sine qua nihil potest esse laudabile. Circa
tis huius fm̄ Ambro. li. j. de offic. p̄ma

¶ **D**onica quarta post pascha

est pars in deū. vt scz que sunt dei deo red-
dant. **D**ath. xxij. Secunda in patrias. vt
scz defendat r in pace cōseruetur. **T**ertia
in parentes. deinde in omnes. **E**t fm hoc
iusticia describit qz est virtus per quā vni-
cuiqz quod suū est tribuit. fm Augustinū
p. de ciuitate dei. caplo. j. **E**t **B**acrobij
dicit. Iusticia est quando vnicuiqz qd suū
est seruat. **Q**uod expressius declarat **B**er-
sermone. iij. dicens Iusticia est virtus qd
suū est vnicuiqz tribuens. superiori scilicet
prelato obedientiā et reuerentiam equali.
id est pari consiliū et auxiliū. contra eius
ignorantiā r infirmitatē. inferiori custodi-
am r disciplinā. **Q**ue omnia vigerūt i an-
tiquis patribz. nō solū deicolis sz etiā ydo-
latriis r paganis. et ideo tūc aureū seculuz
dicebat. **A**deo em̄ vigit in paganis iusti-
cia qz etiā vilitate reipublice pprie vite pre-
ponebant. **S**icut ait **A**ug. li. y. de ciuita-
te dei. c. xviij. **E**t **T**ullij li. j. de officijs. iij. c.
Nam sicut **J**ulius frantini⁹ et **V**alerij⁹ li. y.
narrant. **C**odrus rex atheniensium vidēs
qz aliter ciuitas sua liberari nō posset nisi
ip̄e interficeret. **I**pe amore liberatiōis ci-
uitatis se libere obtulit morti. **D**e quo ait
Virgilius. et iurgia **C**odri. **M**aluit em̄
mori dum vincerent sui qz viuere suis su-
peratis. **A**liqui amore patrie depaupabā-
tur ad extremū. **S**icut narrat **A**ugustinus
libro. y. de ciuitate dei. ca. xvij. de lucio va-
lerio. **E**t **V**egecius ca. viij. de re militari.
de **J**ulio regulo. qui de summis diuitijs
vix in vno paruo agro collocati sunt cum
eorz vxoribz. **E**t idem narrat **A**ugustinus
de **Q**uinio et de multis alijs. **N**on mirū
ergo qz tunc mundus ordinate stetit. **N**ūc
autē ppter defectū iusticie quādo omnes in
ecclesia xpi querūt que sua sunt non que ihu
xpi. necesse est omnia deordinari. **E**t qz fm
Augustinū li. iij. de ciuitate dei. caplo. iij.
Remora iusticia quid sūt regna nisi latro-
cinia. **I**deo sapiens clamat vt rectores et
presides prelati r iudices ad reformandū
statū mundi et eccle xpi diligant iusticiam
dicens **S**apie. j. Diligite iusticiā qui iudi-
catis terram. **N**otāter dicit. diligite iusti-
ciam. nō solū. facite iusticiā. **N**am fm **R**o-
bertū bolgoth. multi sunt qui faciūt iusti-
ciā. sed tamen eam nō diligūt. et ideo meri-
to sunt a spū sancto arguendi. **(E)** **E**t
sunt eorū quatuor genera. **P**rimi sunt ap-

petentes honores et reuerentiā. **S**ecūdi
vindictantes rancorē per impatientiam.
Tertij lucratiui munerū. **E**t quartij disti-
mulatiui scelerū. **P**rimi sunt qui licet non
diligunt iusticiā. volunt tamen videri iust i
Arguūt delinquentes. vituperant vicia. et
docent virtutes. puniūt sine misericordiā.
et tamen cū intentione corrupta. quia non
ob aliud nisi vt honorificētur ab homini-
bus. et vt vocent iusticie zelatores. **T**ales
fuerūt scribe et pharisei. **D**e quibus **M**a-
thei. y. Nisi habūdauerit iusticia vestra pl⁹
qz scribarum. r. **S**ecundi sunt vindictari-
ui rancoris et impatientie. pretendunt se
amatores iusticie et nō sunt. **S**icut enim
iusticia vult vindicare delicta. **S**ic et ira
iniuriam. **U**nde phus dicit. **Q**uia est ap-
petitus vindicte. **I**raus autē dolet vindi-
ctam quasi patiens aliquid iniustū. **S**ed
quādo punit delectat. sicut dicit. iij. **A**thi-
corum. ca. xij. **T**ales fuerūt illi duo senes
nequā. qui **S**usannam condemnabant.
Daniel. xij. **U**nde inter passionē malas
in iudice ira est peior. quia impedit animū.
ne possit cernere verum. et in penis nescit
mediū tenere. **S**icut refert **S**eneca libro
de ira ad nonatum. de iudice quodam ini-
quo qui furore accensus p̄demnauit tres
milites innocētes. **U**num iussit occidi. qd
d̄ via redierat sine socio cōmilitone impo-
nēs ei qz eū occidisset. p̄cepitqz statim cui-
dā cōmilitoni astanti qz eū duceret ad sup-
plicij locū vbi morte plecteret. **L**um autē
esset educerē rediit socius eius san⁹ r incolu-
mis. pro qz alius plecterē⁹ ducebat. **V**idēs
autē scōs miles h̄ qz primū ducebat ad sup-
plicij rediit ad iudicē. r ambos milites co-
rā eo p̄trauit. **Q**uos vt vidit tirā⁹ furore
replet⁹ et successus iudiciū tale dedit. **P**ri-
mo dicit. te iubeo occidi. qz iussus es occi-
dere r nō obediisti. **S**ecūdo dicit. te iubeo
occidi. qz damnat⁹ es. **T**ertio. te iubeo
occidi. qz causa ocasionis cōmilitoni tuo
fuit. **E**t subdit **S**eneca. **Q**z solers est
iracūdia ad fingēdū causas furorū. **T**res
em̄ puniti sunt ob vni⁹ innocentia. **E**t ideo
d̄. **J**ac. j. **I**ra em̄ viri iusticia dei nō opat.
Et certe nō solū nō opat sed etiā destruit.
Tertij sunt lucratiui munerū. p̄tendūt em̄
se iusticiā diligere. sed mentiunt. qz pl⁹ dili-
gūt pecuniā. ppter quā faciunt iusticiā. **I**sti
nō sunt amatores iusticie sed mercatores.

D

ed q̄ apud eos q̄ plus dat d̄ pecunia plus
reporat d̄ iusticia. Quibz maledicitur per
aphaz. **Isa. v.** **Ue q̄ iustificat̄ impiū p̄ mu-**
neribz. z iusticia iusti auferis ab eo. Quar
ti sunt dissimulatiui scelez. sic illi q̄ vident̄
esse cōpassiui. et ita nō vlciscūt nec puniūt
delicta. z isti faciūt ad modū matr̄. q̄ non
sustinet ligari vel aduri filia freneticā. quā
postea videbit̄ omnino vesana. Sicut dicit̄
Aug. in q̄dā epla. **Et ista est falsa z insana**
māsuertudo vel pieras. ymo pot̄ est crude-
litas alioz. qz p̄ h̄ qd̄ dimittit̄ inultū malū
vni. multi exēplo eī depuant̄. Ideo dicit̄
Diēro. **Secunde sūt putride carnes. ne**
totū corp̄ inficiat̄ z putrescat. et vna ouis
morbida a caulis est repellenda ne totus
grex inficiat̄. z vna dom̄ accessa extinguat̄
ne tota ciuitas cōburat̄. Et t̄m̄ de ista iu-
sticia. **¶ Tercio de iudicio arguen-**
dus est mund̄. qd̄ nō timet. Et merito. cū
eī illud iudiciū sit multū horribile i quo
etiaz h̄j q̄ videbant̄ iusti vic saluabunt̄. vt
d̄. **1. pe. au.** multo maḡ mūdus q̄ plenus
est peccatis arguēd̄ est. q̄ nō timet tale iu-
diciū. De q̄ d̄. **Isaie. xxx.** **Ecce nomen dñi**
venit de longinq̄. ardens furor eius. z gra-
uis ad portandū. **¶ Tūc dicit̄ rep̄bi xpo**
illud Sap. ij. **Gravis est nobis ad viden-**
dū. Et circa h̄ notandū q̄ ista est differen-
tia inter bonos z malos. qz boni timēt de
peccatis suis. z timēt deū ante iudiciū. vñ
dicit̄ illud ps. **Cōfite timore tuo carnes**
meas. **¶ Doc eī p̄sult sapiēs Eccl. v. de p-**
piciatu pctōz noli esse sine metu. Et iō ta-
liter timent̄ deū bñ erit in extremis et in
die defunctōis sue benedicet. vt d̄. **Eccl. j.**
Et p̄ oppositū reprob̄i qz nō timēt peccata
sua nec verent̄ peccare. Ideo etiā nec deū
timēt nec eius iudiciū. **¶ Sed certe veniet**
dies qñ timebūt qñ timor erit ad penā nō
ad emendā. qñ dicent. **¶ Timor z tremor ve-**
nerūt sup me. z p̄tererunt me tenebre. tūc
eī veniet in cogitatōe pctōz suoz timidi
z traducēt illos ex aduerso iniquitates ipoz
vt d̄. Sap. iij. **Propter qd̄ dicit̄ Gre. iij.**
moral. **¶ Vitari nāqz terror iudicis nō nisi**
ante iudiciū pōt. non mō cernitur sz p̄cibz
sederit. et videri p̄t. z placari non p̄t. quia
facta prauozū q̄ diu sustinuit tacit̄. simul
om̄ia reddet irat̄. ¶ Tūc necesse est nunc t̄-
mere iudicem cū nōndū iudiciū exerceat.

cū diu sustinet. cum adhuc mala tollerāt q̄
videt. ne cū hunc in retributōem vltionis
iusticia p̄cussit. tanto in iudicio districti-
us feriat quāto diutius ante iudiciū nos
expectat. **¶ Nec Gregorius.** **¶ Pro quo lat̄**
deducēdo ad incutiendū metū peccatozū
bus de rigore iusticie diuini iudicij est fa-
endum. **¶ Malefactozes z criminosi et rei**
ex triplici causa solent p̄fidere se euasuros
impune. **¶ Primo qñ sperant q̄ p̄nt declina-**
re et euitare rigorem iudicij. vt qz sine exa-
mine fiat emenda p̄ mediatiōem amicozū
et arbitriū bonoz z non p̄ strepitū iudicia-
lem. **¶ Secūdo sperant se rei pbabilē euas-**
uros licet non omnino impune si possunt
subire iudiciū. sic t̄m̄ q̄ habeant iudices et
assesozes fauorabiles ipsis. **¶ Tercio mo-**
do p̄ translationē p̄sonaz suaz. vt qz reus
in vno regno potest p̄uerfari in alio. et sic
euadere iudiciū translato domicilio. **¶**
¶ certe nullo istoz modoz p̄nt euadere pec-
catozēs. **¶ Primo qz illud iudiciū erit cum**
examine rigidissimo. in quo etiam min-
mū verbum ociosum ponderabit̄. **¶**
¶ Imo nō solū verba sed etiā cogitacōes
examinabunt̄. et ita tam verba q̄ cogita-
ta q̄ etiā facta q̄ etiam gressus nostri mi-
nimi iudicabunt̄. **¶ Job.** **Tu quidē gressus**
meos dinumerasti. **¶ Nec solum mala com-**
missa appendent̄ sed etiā bona obmissa cō-
putabunt̄. **¶ Sicut patet de diuite epulone**
Luce. xij. **¶ Et de illo q̄ abscondit pecuniā**
dñi sui. et nichil lucrat̄ est. **¶**
¶ Ideo nō poterūt mali declinare rigorem
iudicij. Secūdo iudices erunt seueri z nul-
lo fauorabiles reprobis qñtūcumqz p̄p̄-
quis vel cognatis. Quia sancti s̄m̄ Greg.
tantra rectitudine iusticie diuine p̄stringēt
vt nulla ad reprobos cōpassione moueāt.
¶ Unde d̄ Sap. iij. **¶ Iudicabunt̄ sancti na-**
tionēs. Glosa Holgoth. **¶ tanqz assesozes**
xpi. **¶****Sedebitis et vos iudica-**
tes. H̄j eī sunt seniores cū h̄b̄ xps v̄tū-
rus est ad iudiciū. **¶****¶ H̄j sunt etiā se-**
natores cū h̄b̄ sedebit nobilis vir i pot̄.
¶ Prouer. vlt. **¶ Quia q̄ sancti indicabūt qui**
sunt veracissimi. ideo nō poterūt seeti qñ
mala facta puniant̄. **¶ Unde nota q̄ durus**
est reo z graue si rex sit sibi extranē. q̄ sibi
in nullo penitus teneat̄. Secūdo si sit talis
q̄ a iuris regla nullaten̄ abducat̄. Tercio
si est talis de cuius iniuria reus accusatur.

Dnica Rogationum

Sic erit in iudicio. in q̄ se sancti reddent peccatoribus extraneos. Nec mir. quia x̄ps etiā dicit reprobis Rescio vos **Dat. xxv.** **U**n̄i et factis rident prudētes. Ire ad v̄dentes et emite vob. **S**ecundo nullo mō declinabunt a regula iuris. qz sanctitas ē iusticia. qz tūc iam erunt induci nouū hōminē q̄ fm̄ deū creatus est in iusticia et sanctitate veritatis **Ephe. iij.** **T**ertio ipi erūt hostes impiorū q̄s impij in hac vita cōculcauerūt **Abacuc. j.** Respicit p̄ceptores. et taces cōculcāte impio iustū. et ideo tunc rēuerſa ipi calcabūt eos **Malach. vltio** **Calcabit** impios cū fuerit cinis sub plāta pedū v̄iorū. **D**is igit̄ cōpensatis tūmēdū esset diuinū iudiciū sempz de ipso fore cogitandū. **N**ā dicit **Greg. om̄l. xxxij.** **P**nt̄is t̄pis leticia sic est agēda vt nūq̄ amara tūdo futuri iudiciū a mēoria recedat. **E**t **Ber. sup̄ psalmū Qui habitat.** **Q**uid tam cauendū. qd̄ tam plenū anxietate et vehemētissima sollicitudine excogitari p̄t. q̄ iudicandū astare illi terrifico et deifico tribu nali. et incertā adhuc subitāq̄ districto iudice expectare sn̄iaz. vbi iudex teste non indiget. vbi f̄itas discutit intentōnes. **E**t in quadaz eplā ad **Robertū monachū** dicit. **V**eniet q̄ male iudicata re iudicabit. illi cōte iurata cōfitebit. q̄ faciet iudiciū iniuriā patiētibz. vbi plus valebunt pura corda q̄ astuta v̄ba. et p̄ficia bona q̄ marfubia plema. qū iudex non fallēt v̄bis neſectet̄ doctis. **D**ecille. **I**tem q̄ ad tertiu non poterit reus se tūc trāſſerre de vno regno ad aliū. vt subterfugiat illud iudiciū. qz om̄es tūc oportet nos astare aū tribunal x̄pi. vt dic̄ aplūs. nullo excepto. **E**t **Job. iij. d̄r** **U**n̄e n̄re oēs gentes de circuitu et p̄gregamini **Ros** q̄ fr̄es p̄ctā detestātes queram̄ iusticiam dei iudicātes nosmetipos in p̄ni. vt futurū illud terribile iudiciū euadere et p̄mia celestia p̄ſeq̄ possim. **Q**uod nobis p̄stare dignetur. **z̄c.**

Dominica quinta Rogationum. I
Sermo. LIX

Petite et accipietis. **Joh. xvj.** Sic dicit Aug. in libro de diffinitōibz. Nullū credim̄ ad salutem nisi deo iuuāte venire nullū iurātū nisi deo auxiliāte opari. nullū nisi orantē auxiliū p̄mereri. **E**t quibz

v̄bis p̄z q̄ licz de p̄ſto sit dare cuiuslibz auxiliū salutis. illud tūc nō dat nisi p̄ mediū orōnis. v̄mo esto q̄ de sine orōnis mediū non nullas v̄tutes homibz infū dat. illas tūc nō cōplet nec p̄ficiat absq̄ orōis iugitate et p̄seuerātia. **f̄m̄ Henricū de v̄maria de p̄fectione interioris hoīs. lib. ix. c. j.** **D**inc est q̄ salū orō ad iugē orōis p̄seuerātiā et hortās. **D**oportet semp̄ orare **L. xvij.** **I**tes puocās nos ad orandū oñdit orōis n̄re exauditōz facile i hodierno euangelio dicens. **P**etite et accipietis. **z̄c.** **I**n illo t̄pe dixit ihs̄ disc̄p̄s suis. **A**men amē dico vob̄ **S**i qd̄ petieritis p̄m̄ in nomie meo. **z̄c.** **S**equit̄ thema **P**etite et accipietis. **I**n quibus v̄bis duo tangunt̄. **P**rimo hortat̄ ad orōis deuotionem. **P**etite. **S**ecō p̄mittit orōis deuote exauditōez. et accipietis.

A Circa p̄mū hortat̄ ad orōis deuotionē dicens. **P**etite. qd̄ p̄mo p̄miserat dicens. **S**i qd̄ petieritis p̄m̄ in nomie meo dabit vobis. **U**n̄ sciendū q̄r̄ dicit **Hēricus de v̄maria. lib. ix. c. j.** de p̄fectōe interioris hoīs. **L**ordis p̄fectio cuiuslibet iusti hoīs ad iugē et indistruptam orōis p̄seuerātiā tendere d̄z. et q̄ntū hūane fragilitati cōceditur ad p̄tinuā tranquillitāte mētis n̄tū d̄z et ad ēp̄petuā puritatē. p̄p̄ quā possidēdā et omnē labore corpis et p̄cullionē sp̄s in defesse querim̄ et iugē exercem̄. **N**ec ille. **E**t q̄b̄ v̄bis p̄z q̄ mltū n̄cāria est orō ad salutē. **C**irca qd̄ videndū est de duobus. **P**rimo de cōmēdatōe orōis. **S**ecō d̄ for ma et mō orādī. vt sic iuxta p̄siliū saluatoris exhortat̄ debite petā. **E**st at̄ circa p̄mū sciendū q̄ **f̄m̄ Robertū hol. sup̄ illō Sap. xvij.** **T**etigit at̄ et tūc iustos tēptatio mortis. q̄ orō est moralit̄er scala n̄re ascēsiōis ad deū. scōo scūtū n̄re defēsiōis. tertio n̄tū cū n̄re legatōis. q̄rto reddit̄ n̄re subiectōis. q̄nto ē speculū n̄re cognitōis. in q̄t̄ **Hugo** li de p̄fectu nouicioz. **P**rio dico q̄ orō est scala n̄re ascēsiōis. **P**er hāc em̄ ascēd̄ ad deū. et a t̄renis ad celestia nos leuā. **E**ccl. xxx. **D**io hūilitat̄ se nubes penetrat. **U**n̄ orō **f̄m̄ Damascē. li. iij. c. xxvij.** diffinit̄. **E**st ascēsus mēt̄ ad deū et decēntū petitiō. **E**t hugo de p̄fectibz nouicioz d̄. q̄ orō mēt̄ez maḡ a terrenis elenat et elogat q̄ cetera actiōnes. qz ille negociat̄ cum **D**artha circa fr̄eq̄ns misterū inferi. ista cū **D**aria p̄dibz d̄ni inherēs. eū solū sibi p̄piciū eē exo-